

۲۲۳۰۲۲۳

به نام ایزد، خداوند بزرگ و بخشنده مهربان

www.ketab.ir

خادمین عصر قاجار

نگاهی به اصلاحات، تحولات و مدرن سازی ایران؛ از

عباس میرزا تا علی اکبر دهخدا

سرشناسه	: قلندرآبادی، محمد، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	: خادمین عصر قاجار: نگاهی به اصلاحات، تحولات و مدرن‌سازی؛ از عباس‌میرزا تا علی‌اکبر دهخدا/ محمد قلندرآبادی.
منشخصات نشر	: تهران: نشر علم، ۱۴۰۱.
منشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص: ۵/۱۳×۵/۲۱؛ ۵/۳۵ م.
شابک	: 978-622-246-382-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص: [۱۰۷].
یادداشت	: نمایه.
عنوان دیگر	: نگاهی به اصلاحات، تحولات و مدرن‌سازی؛ از عباس‌میرزا تا علی‌اکبر دهخدا.
موضوع	: ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۱۹۳ - ۱۳۳۴ ق. Iran -- Politics and government -- 1779 - 1925
موضوع	: ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۳۳۴ ق. Iran -- History -- Qajars, 1779 - 1925
رده بندی کنگره	: DSR1311
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۷۴
شماره کتابشناسی	: ۸۹۷۱۳۳۵
ملی	
اطلاعات رکورد	: فیبا
کتابشناسی	

خادمین عصر قاجار

نگاهی به اصلاحات، تحولات و مدرن‌سازی ایران؛ از عباس‌میرزا تا علی‌اکبر دهخدا

تحقیق: محمد قلندرآبادی

چاپ اول: ۱۴۰۱

تیراژ: ۴۴۰ نسخه

صفحه آرایشی: سید امیرحسین ابراهیمی بعد

چاپ: آزاده

لیتوگرافی: ترنج رایانه

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شابک ۳-۳۸۲-۲۴۶-۶۲۲-۹۷۸

پیشگفتار

۱ اثر حاضر بر اساس زندگی هفت شخصیت سیاسی قجری نوشته شده است. نویسنده بدین وسیله به خوانندگان این کتاب اطمینان می‌دهد که با حداکثر توان و با حداکثر دقت با همه شخصیت‌های معرفی در این اثر مواجه شده و مطالبی که برای نوشتن این کتاب به کار برده را به صورت گزینشی از متون معتبر انتخاب کرده است، و اشخاصی که در این اثر معرفی نشده‌اند به هیچ عنوان به این معنا نیست که آن‌ها را نمی‌توان خادم دانست (و بالعکس).

در این اثر ما می‌خواهیم خدمت‌های سیاسیون را بگوییم و بدین وسیله خاطره آن‌ها را در برابر ناآگاهی‌ها حفظ کنیم. بنابراین، لازم بود که هم خدمات و هم زندگی شخصی این اشخاص به طور کامل معرفی شوند؛ اما صرفاً، ما مقدمه‌ای در مورد هفت خادم عصر قاجار ارائه می‌کنیم.

۲ اثر حاضر حاصل یک سلسله تحقیق کتابخانه‌ای در تاریخ اندیشه ترقی خواه و کارنامه اصلاحات در دوران قاجاریه است. بنای رسالت ما در تالیف و گردآوری تصنیف پیش‌رو، بیان سرگذشت عباس میرزا، امیرکبیر، سپهسالار و یا غیره نبوده، هرچند محدود به دوران پیشوایی آنهاست؛ به عبارتی دیگر، متن پیش‌رو تاریخ اجتماعی-سیاسی عصر قاجار نیست. هدف تدوین و ترویج زندگی‌نامه اشخاص هم نیست. مقصود گفتن مقدمه‌ای برای مطالعه سیاست‌های نوسازی و دستاوردهای تجددخواهانه است؛ تاریخ رژیم قاجار صرفاً در جایگاه پس زمینه

این تحولات محل بحث و توجه خواهد بود.

۳ فصل عباس میرزا و امیرکبیر، به صورت خلاصه در شماره ۲۶۷ و ۲۶۸ مجله خوب «دانستیها» به چاپ رسید؛ که از همینجا بایستی از زحمات آقای سید محمدحسین خلیلی، بابت صبر ایوب‌شان و نشان دادن راه‌وچاه نوشتن در چاپ اولین مقاله‌ام تشکر کنم. فصل مستشارالدوله نیز به خلاصه در شماره ۷ دوره جدید مجله تجربه چاپ شد. به رسم سپاس بایستی از زحمات بی‌کران بی‌منت استادم، حسین روضه‌خوان‌باشی عزیز تشکر ویژه داشته باشم، چنانچه اگر ایده‌های ایشان و پشتیبانی‌هایش نبود، احتمالاً این اثر هم نبود. در انتها تشکر می‌کنم از سید امیرحسین ابراهیمی عزیز که با صبوری وصف‌نشدنی، پای‌کار صفحه‌آرایی کتاب نشست.^۱

ارادت

www.ketab.ir

۱- همان‌طور که گفته شد، کتاب حاضر حاصل یک سلسله تحقیق کتاب‌خانه‌ای است. محتوای اثر با دقت و وسواس کامل از متون کتبی که در منابع آمده است، استخراج شده است. به دلیل پرهیز از شلوغ‌کاری و سردرگمی مخاطب، فقط به ضرورت برای قسمتی از محتوا منبع ذکر شده است.